



सचिन शामराव जानकर प्रस्तुत प्लासिड फिल्मस् निर्मित



# मुक्ती

कल्पनेच्या बंधनातून  
की बंधनांच्या कल्पनेतून

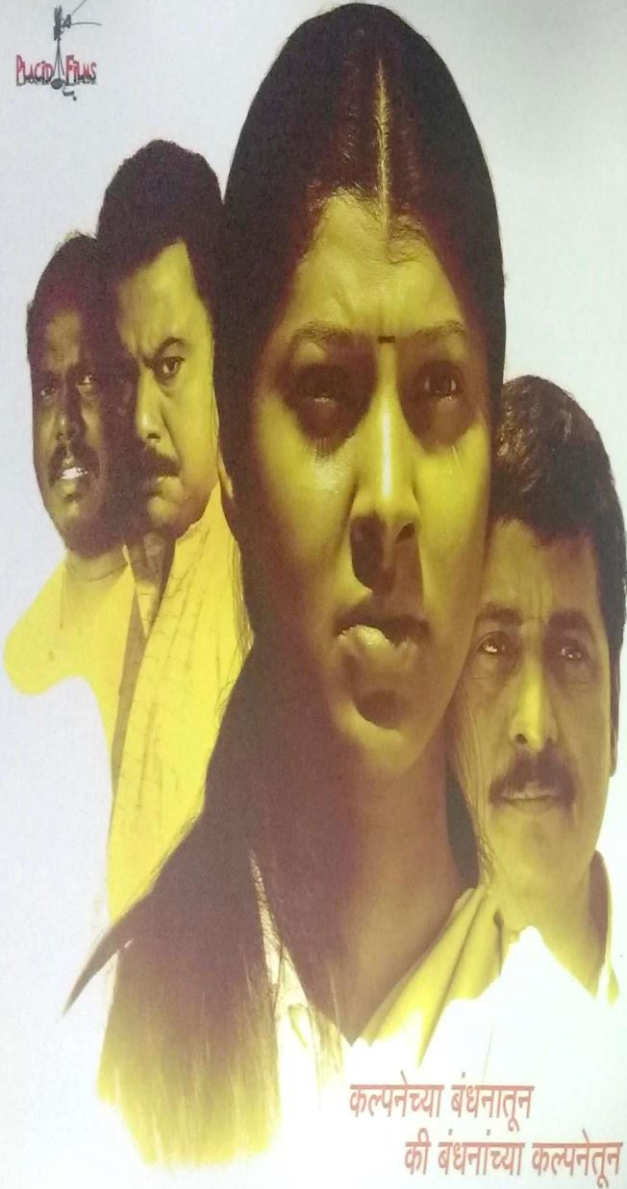
निर्माता सचिन शामराव जानकर दिग्दर्शक मच्छिंद्र मोरे



TECHNICOLOR

[www.mukthifilm.in](http://www.mukthifilm.in)

BigD Films



कल्पनेच्या बंधनातून  
की बंधनांच्या कल्पनेतून

आखे बगदादी गाव आज भानाच्या विहिरीचे पाणी थ्यावला उरसुक आहे आणि भानांचे दुंदुब पुन्हा आढावे आलेय, प्लॉस्टिगच्या क्षमक्याने विहिरीतला काळा पापाग फुटलाय खरा पण पाण्याने दगा दिलाय. गावाने पुन्हा एकदा भानाची निर्भत्तना केलीय.

बागदादीत आलेल्या आमदाताच्या सभेला सारं गाव निघून गेलंय; भानाने आता त्याच्या बायकांचांचा विवाह न करता आणि विकतल्या घेत जारून त्या कोरड्या विहिरीत उडी मारून जीव दिलाय....

शेतक्याने विकतले पोटी जीव देण्याची महाराष्ट्रातली अलिकडेची परंपरा भानाने तंतोतंत पाळलीय, तो त्याच्या पुरता नामा निराळा झालाय आणि आता मागे उरलेय त्याची बायको, दोन पुत्र आणि खंगलेला बाप. महाराष्ट्रात आजवर एकाही शेतकऱ्याच्या पत्नीने आत्महत्या केल्याचे कुठे उदाहरण नाही. भानाची पत्नी बायजाला तिच्या मुलांच्यासाठी जगावच लागणार आहे, तीच निवृत्ती आहे तिची. मातेचा सक्षमपणाही बायजाच्या अंगी आहे पण सरकारी व्यवस्थेने आणि समाजाने तिला जन्म दिलंय का, स्वऱ्या अर्थाने जगतंय का ती ? आणि म्हणूनच "मुक्ती" चित्रपटातील बायजा ही महाराष्ट्रातल्या तमाम शेतकरी विघवांची प्रतिनिधी आहे.

आता मुद्दा उरतो तो महाराष्ट्रात आजवर विकतले पोटी जीव दिलेल्या कित्येक हजार शेतकऱ्यांचा आणि स्वतःचा जीव देऊन त्याका प्रतिनिधी ठरलेल्या भानाचा! खरंच मरणाने भानाची सुटका केली का? प्रश्न बुचकळ्यात टाकणारा आहे. महाराष्ट्रातल्या कित्येक हजारा शेतकऱ्यांच्या एका ज्वलंत समस्येवर "मुक्ती" नं बोट ठेवलंय, या समस्येचे उत्तर कदाचित "मुक्ती" नसेलही, पण तमाम महाराष्ट्राला अंतर्मुख झालेला काय पाठ्याची ताकद मुक्तीमध्ये नक्कीच आहे. असा सार्थ विषयात मात्र निर्माता आणि दिग्दर्शकाला नक्की आहे.



